

OSAO

OSAO:n kestävyystiekartta

Kestävän tulevaisuuden OSAO – kestävyystiekartan perusta

- Tiekartta on tehty Ammatillisen koulutuksen kestävyystiekartan pohjalta.
- Tiekartan perusteena on yhteinen huoli globaalista oikeudenmukaisuudesta ja planeetan tilasta: ilmastonmuutoksesta ja luontokadosta.
- Suomi on sitoutunut:
 - YK:n Agenda 2030:een, jonka tavoitteena on hyvät elämisen edellytykset kaikissa maissa
 - Pariisin ilmastokokouksen tavoitteisiin, jonka mukaan maapallon lämpeneminen pitäisi pysyä korkeintaan 1,5 asteessa eikä se saisi ylittää ainakaan 2 astetta.
 - YK:n Biodiversiteettisopimukseen ja EU:n biodiversiteettistrategiaan.
- Perustanamme on laki ammatillista koulutuksesta ja ammatillisten tutkintojen arvoperusta. Lain § 2 mukaan koulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi.

Kestävän tulevaisuuden OSAO – kestävyystiekartan perusta

- Ammatillisten tutkintojen arvoperustan mukaan ammatillinen koulutuksen tuottama osaaminen uudistaa ja kehittää yksilöä, työelämää ja yhteiskuntaa. Arvoperusta korostaa osallisuutta, aktiivista toimijuutta ja yhteisöllisyyttä. Siinä ymmärretään kestävän elämäntavan välttämättömyys ja rakennetaan osaamisperustaa ympäristön ja kansalaisten hyvinvointia edistävälle taloudelle. Ammatillinen koulutus lisää ymmärrystä luonnonvarojen kestävästä käytöstä, ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä
- Opetus- ja kulttuuriministeriö kannustaa kestävän kehityksen linjauksessaan hallinnonalansa toimijoita edistämään ja toimeenpanemaan kestävän kehityksen tavoitteita.
- OSAOn kestävyystiekartassa keskitytään valtakunnallisen tiekartan mukaisesti erityisesti ekologiseen kestävyteen ja alkuvaiheessa Agenda 2030 tavoitteeseen 13 ilmastotekoja. Se ei unohda kuitenkaan kestävyden muita аспекteja, sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista kestävyttä.

Kestävyystiekartan tavoitteet

- OSAO on integroinut kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän edellyttämät toimintatavat läpäisevästi osaksi toimintaansa vuoteen 2030 mennessä
- OSAO on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä
- OSAO tunnistaa luontovaikutuksiaan ja ottaa ne huomioon toiminnassaan
- OSAO hillitsee luonnonvarojen käyttöään

OSAOn kestävyystiekartta

Visiomme on rakentaa yhdessä opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa hiilineutraalia ja luonnon kantokyvyn rajoissa toimivaa yhteiskuntaa.

Tehtävämme on uudistaa yhteiskuntaa ja vahvistaa sivistystä, jossa hyvää elämää tavoitellaan yhden planeetan rajoissa ja johon pyritään inhimillisen kasvun kautta.

Arvojamme ovat vastuullisuus, luovuus ja rohkeus, oikeudenmukaisuus. Tärkeinä arvoina tunnustamme myös luonnon itseisarvon, kohtuuden tavoittelun ja ihmisyyden vahvistamisen. Ymmärrämme toivon merkityksen tulevaisuuden rakentamisessa.

Tavoitteenamme on, että OSAO on integroinut kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän edellyttämät toimintatavat läpäisevästi osaksi toimintaansa vuoteen 2030 mennessä. Siihen pyrimme vahvistamalla kädenjälkeämme:

1. mahdollistavan johtamisen, 2. opetuksen ja oppimisympäristöjen kehittämisen, 3. henkilöstön osaamisen ja 4. kestävyysosaamisen ja ratkaisut mahdollistavien kumppanuuksien kautta.

Samanaikaisesti pyrimme pienentämään ekologista jalanjälkeämme tavoitteenamme hiilineutraalius vuonna 2035, luontovaikutustemme ymmärtäminen ja luonnonvarojen käytön hillintä.

OSAOn kestävyystiekartta

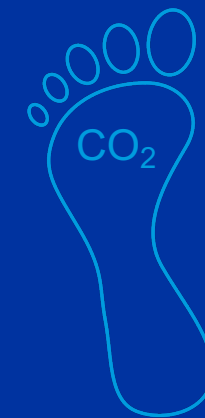
KÄDENJÄLJEN VAHVISTAMINEN

- Mahdollistava johtaminen
- Opetuksen ja oppimisympäristöjen kehittäminen
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen
- Kestävyysosaamisen ja ratkaisut mahdollistavat kumppanuudet

JALANJÄLJEN PIENENTÄMINEN

- Hiilineutraalius 2035
- Luontovaikutusten ymmärtäminen
- Luonnonvarojen käytön hillintä

VISIO

Rakennamme yhdessä opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa hiilineutraalia ja luonnon kantokyvyn rajoissa toimivaa yhteiskuntaa

TEHTÄVÄ

Uudistamme yhteiskuntaa ja vahvistamme sivistystä, jossa hyvää elämää tavoitellaan yhden planeetan rajoissa ja johon pyritään inhimillisen kasvun kautta.

LUONNON
ITSEISARVO

KOHTUUDEN
TAVOITTELU

IHMISYYDEN
VAHVISTAMINEN

Johtaminen ja toimintakulttuuri

OSAOn johto on sitoutunut kestävän tulevaisuuden rakentamiseen ja vie sitä käytäntöön henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa oman toimintansa ja koko oppilaitoksen arvojen ja toimintatapojen kautta.

MITÄ LUPAAMME	MITÄ TEEMME SEN EDISTÄMISEKSI
1. Ylläpidämme ja kehitämme rohkeasti osaamistamme ja ymmärrystämme kestävän tulevaisuuden rakentamisesta ja sen merkityksestä ammatillisessa koulutuksessa	Johtomme hankkii ja ylläpitää osaamistaan ja ymmärrystään kestävän tulevaisuuden rakentamisesta.
2. Mahdollistamme ja varmistamme koko henkilöstön ja opiskelijoiden osallisuuden kestävyystyössä	OSAOn on nimitetty Kestävän tulevaisuuden työryhmä ja opetusyksiköihin Kestävän kehityksen -tiimit, joissa on edustus kaikilta opetusaloilta. Työryhmän ja tiimien työtä resursoidaan. Ne mm. organisoivat kilpailuja, kampanjoita, kokeiluja ym. jotka mahdollistavat kaikkien OSAOlaisten osallisuuden kestävän kehityksen työhön.
3. Asetamme OSAOn kestävyystyölle tavoitteet ja työtä edistetään, seurataan, mitataan ja raportoidaan systemaattisesti	Asetamme käyttösuunnitelmassa tavoitteet kestävyystyölle vuosittain. Seuraamme kestävyystiekartan toimeenpanoa ja työn tuloksia kyselyin ja muilla mittareilla, kuten laskemalla hiilijalanjälkemme. Raportoimme tuloksista osana OSAOn vastuullisuusraportointia ja tilinpäätöstä.
4. Sisällytämme kestävän kehityksen tavoitteet henkilöstöjohtamiseen	Selvitämme henkilöstön kestävyysosaamisen tason. Teemme aineiston henkilökunnan kestävyysperehdytykseen ja suunnitelman henkilöstön kestävyysosaamisen seurannasta ja kehittämisestä.
5. Viestimme OSAOn kestävyystyöstä sisäisesti ja ulkoisesti.	Viestimme OSAOn kestävyystyöstä ulkoisesti mm. nettisivujen ja sosiaalisen median ja sisäisesti mm. intran, Wilman, infonäyttöjen ja ilmoitustaulujen kautta.

Pedagogiset ratkaisut ja toimintaympäristöt

Tavoitteellinen kestävyyskasvatus on integroitu opetukseen, mikä näkyy pedagogiikassa ja oppimisympäristöjen käytössä sekä opetuksen sisällöissä. Pyrimme kohti sivistystä, jossa luonnon itseisarvo, vastuullisuus, kohtuullisuus ja ihmistenvälisyys ovat keskeisiä arvoja

MITÄ LUPAAMME	MITÄ TEEMME SEN EDISTÄMISEKSI
6. Teemme pedagogiset linjaukset, joissa määritellään kestävyysosaamisen kartuttaminen.	Määrittelemme pedagogiset linjaukset OSAOn pedagogisessa suunnitelmassa.
7. Koulutusalamme tunnistavat oman alansa kestävyyshaasteet ja edistävät kestävyysratkaisuja pedagogisin, ohjauksellisin ja koulutuksellisin menetelmin.	Määrittelemme ammattialoittain opiskelijoiden keskeisen kestävyysosaamisen. Koulutusalamme tunnistavat alansa kestävyyshaasteet ja korjaavat tarvittaessa toimintaansa ja edistävät kestävyysratkaisuja alallaan, myös työpaikalla järjestettävän koulutuksen paikoissa. Ohjaamme opiskelijoita työpaikalla järjestettävään koulutukseen erityisesti sellaisiin työpaikkoihin, joissa kestävyysnäkökulmat on huomioitu.
8. Meillä on selkeä kestävän kehityksen osaamispolku, jonka toteutumista seuraamme.	Määrittelemme opintoaloittain opiskelijoiden kestävyysosaamisen karttumisen polun. Seuraamme sen toteutumista HOKSeissa.
9. Kehitämme aktiivisesti ratkaisuja pedagogiikkaan ja investoimme oppimisympäristöihin.	Kehitämme opetusmenetelmiämme, työskentelytapojamme ja osaamisen hankkimisen tapoja. Hyödynnämme monipuolisesti eri paikoissa ja eri tavoilla tapahtuvaa oppimista (esim. digitaaliset ympäristöt ja luonto). Huomioimme psykososiaalisen ympäristön vaikutuksen oppimiseen. Otamme oppimisympäristöissä huomioon kestävyysnäkökulman.

Henkilöstön osaaminen ja ammatti-identiteetti

Kehitämme henkilöstön kestävyysosaamista ja toimijuutta suunnitelmallisesti ja jatkuvasti. Osaaminen vastaa tulevaisuuden työelämän, yhteiskunnan ja planeetan tarpeisiin.

MITÄ LUPAAMME	MITÄ TEEMME SEN EDISTÄMISEKSI
10. Ennakoimme tulevaisuuden kestävyysosaamistarpeita.	Ennakoimme tulevaisuuden kestävyysosaamistarpeita kyselyjen, työpajojen ja työryhmien sekä työpaikoilta kerätyn tiedon avulla. Hyödynnämme OIA:n ja muiden yhteistyöfoorumien kautta saatavaa tietoa sekä OPH:n ja muiden viranomaisten ennakointitietoja sekä tutkimusten ja kansainvälisten kumppaneiden kautta saatavia tietoja tulevaisuuden kestävyysosaamistarpeista.
11. Painotamme osaamisen kehittämisessä yhteiskuntaa uudistavaa systeemistä ajattelua ja tulevaisuusorientaatiota.	Toteutamme kehittämishankkeita, joissa etsitään uusia ratkaisuja. Teemme kokeiluja ja erilaista kestävyysliittävää yhteiskehittämistä. Järjestämme henkilöstökoulutusta ja työpajoja tulevaisuusorientaatioon liittyen.
12. Resursoimme henkilöstön monipuolisen ja jatkuvan kestävyysosaamisen kehittämisen (esim. koulutukset, tutkinnot, työelämäjaksot, hankkeet ja muu kehittämistoiminta).	Järjestämme henkilöstölle kestävyysosaamiseen liittyvää koulutusta ja mahdollistamme henkilöstön osaamisen kehittymisen. Seuraamme osaamisen kehittymistä.

Kumppanuudet

Uudistamme yhdessä kumppaneidemme kanssa ammatillista koulutusta ja osaamista sekä työelämää vastuullisemmaksi ja kestävämmäksi vastaten samalla Pohjoisen Suomen työllisyystarpeisiin.

MITÄ LUPAAMME	MITÄ TEEMME SEN EDISTÄMISEKSI
13. Toimimme aktiivisesti verkostoissa alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.	Toimimme aktiivisesti kumppanuussopimustemme mukaisissa ja muissa OSAOille hyödyllisiksi katsomissamme verkostoissa Suomessa ja ulkomailla. Teemme yhteistyötä peruskoulujen, toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä vapaan sivistystyön kanssa.
14. Kehitämme yhdessä työelämän kanssa alamme kestäväää tulevaisuutta hyödyntämällä mm. työelämäjaksoja.	Kannustamme henkilökuntaa aktiiviseen työelämäyhteistyöhön osallistumalla verkostoihin ja luomalla niitä sekä hyödyntämällä mm. työelämäjaksoja.
15. Osallistamme alueemme työ- ja elinkeinoelämää koulutussisältöjen kehittämiseen.	Kehitämme koulutussisältöjä työ- ja elinkeinoelämältä mm. tutkintotiimien ja erilaisten kutsutilaisuuksien kautta ja keräämme näkemyksiä myös opettajien työpaikkakäyntien yhteydessä.
16. Vahvistamme systemaattisesti alojen ja koulutusasteiden välistä TKI-toimintaa.	Vahvistamme alojen välistä TKI-toimintaa mm. organisaatorakenteen uudistamisen kautta ja kehittämishankkeilla. Teemme yhteistyötä erityisesti Oulun innovaatioallianssin jäsenten, kuten Oulun ammattikorkeakoulun ja Oulun Yliopiston, kanssa sekä muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa.

Hiilineutraalius

Tavoitteenamme on olla hiilineutraali oppilaitos vuoteen 2035 mennessä.

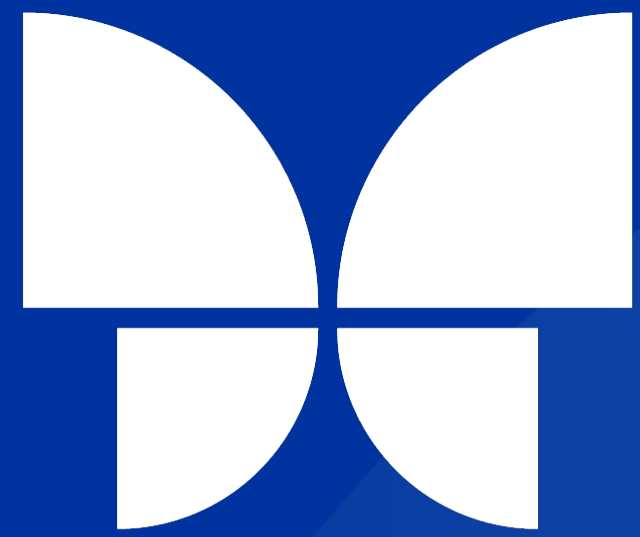
MITÄ LUPAAMME	MITÄ TEEMME SEN EDISTÄMISEKSI
17. Laskemme hiilijalanjälkemme vuosittain ja raportoimme luvut.	Laskemme hiilijalanjälkemme vuosittain GHG-työkalulla. Raportoimme luvut Power Bi -alustalla ja Rapsakassa ja kerromme tuloksista tilinpäätöksessä ja OSAOn nettisivuilla.
18. Määrittelemme hiilijalanjäljen pienentämisen mahdollistavat toimenpiteet ja niiden aikataulutuksen.	Otamme Kampus 3.0 suunnittelussa huomioon rakentamisen ja rakennusten käytön aiheuttaman hiilijalanjäljen. Luovumme vähällä käytöllä olevista kiinteistöistä. Teemme suunnitelman päästöttömään ajoneuvokantaan siirtymisestä, työmatkaliikkumisen ympäristöhaittojen vähentämisestä, työkoneiden ajosuoritteiden vähentämisestä ja ostetun energian käytön vähentämisestä. Päivitämme hankinta- ja matkustusohjeistusta. Edistämme jätteiden synnyn ehkäisyä ja jätteiden lajittelua. Huomioimme hiilijalanjäljen elintarvikehankinnoissa ja edistämme kouluruokailun proaktiivista suunnittelua ja ruokahävikin pienentämistä. Teemme aikataulun hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtääville toimenpiteille.
19. Seuraamme toimenpiteiden toteutusta ja vaikuttavuutta	Seuraamme kohdassa 18 mainittujen suunnitelmien ja ohjeistusten julkaisua ja toimeenpanoa ja raportoimme niiden vaikutuksesta hiilijalanjälkeen.

Tulevaisuus tarvitsee toivoa ja tekoja

Kestävän tulevaisuuden OSAOssa henkilöstö nähdään ekososiaalisesti sivistyneinä ammattilaisina ja opiskelijat kestävän tulevaisuuden tekijöinä.

Toivo ei synny tyhjästä. Se syntyy kun on tietoa, mitä pitäisi tehdä ja ryhdytään yhdessä hommiin.

Kestävän
tulevaisuuden
OSAO